

**CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU**

METODOLOŠKO UPUTSTVO

INDEKS CIJENA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA IZ UVOZA

45	METODOLOŠKO UPUTSTVO	45
-----------	-----------------------------	-----------

Podgorica, decembar 2025. godine

Sadržaj

Pravni osnov	3
Metodološke osnove	3
Cilj statističkog istraživanja.....	3
Izvori i metodi prikupljanja podataka	3
Obuhvat istraživanja	3
Definicije osnovnih obilježja – indikatora.....	4
Usaglašenost sa međunarodnim standardima i preporukama	4
Povjerljivost podataka	4
Organizacija istraživanja	4
Diseminacija	4
Revizija podataka.....	5

Pravni osnov

Pravni osnov za sprovođenje istraživanja o indeksu cijena industrijskih proizvoda iz uvoza je [Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike](#) („Sl. list Crne Gore“, br. 18/12, 47/19 i 23/25) i [Godišnji plan zvanične statistike](#).

METODOLOŠKE OSNOVE

Cilj statističkog istraživanja

Cilj istraživanja Indeksa uvoznih cijena je praćenje mjesečnih promjena cijena industrijskih proizvoda iz uvoza. Prodajna cijena industrijskih proizvoda iz uvoza je cijena robe isporučene na domaćoj granici koja uključuje troškove transporta, troškove osiguranja, kao i sve ostale troškove nastale do granice (CIF cijena) koji utiču na jediničnu cijenu proizvoda.

Indeksi cijena industrijskih proizvoda iz uvoza predstavljaju važne ekonomske indikatore koji se mogu koristiti kao deflatori vremenskih serija, naročito za potrebe nacionalnih računa i kao sredstvo za usklađivanje cijena pri sklapanju različitih kupoprodajnih ugovora.

Izvori i metodi prikupljanja podataka

Metod istraživanja je uzorački sa unaprijed definisanim pragom (cut-off vrijednost), pri čemu su obuhvaćene izvještajne jedinice koje svojim uvozom reprezentuju kretanje cijena industrijskih proizvoda iz uvoza. Na osnovu prikupljenih podataka prati se kretanje cijena industrijskih proizvoda iz uvoza kao ključne varijable ovog istraživanja.

Podaci se prikupljaju od izvještajnih jedinica koje ostvaruju značajan obim uvoza industrijskih proizvoda, te prema tome rezultati istraživanja predstavljaju reprezentativno kretanje cijena industrijskih proizvoda iz uvoza.

U istraživanju o cijenama industrijskih proizvoda iz uvoza za prikupljanje podataka primjenjuje se izvještajni metod. Izvještajna jedinica popunjava upitnik na osnovu carinske, knjigovodstvene i druge relevantne dokumentacije.

Podaci se prikupljaju putem mjesečnog istraživanja o cijenama industrijskih proizvoda iz uvoza. Upitnike i uputstva izvještajne jedinice dobijaju od nadležne statističke službe.

Jedinice posmatranja

Jedinice posmatranja za obračun indeksa cijena proizvoda iz uvoza su privredna društva sa 5 i više zaposlenih, sa prometom iskazanim u završnom računu u prethodnoj godini, čija je osnovna djelatnost industrijska proizvodnja (odnosno razvrstana u sektorima B, C i D Klasifikacije djelatnosti 2010), kao i dijelovi privrednih društava (KAU) koji obavljaju industrijsku proizvodnju.

Obuhvat istraživanja

Okvir je formiran na osnovu podataka iz Statističkog Biznis Registra, koji obuhvata sve aktivne poslovne subjekte iz oblasti industrije (sektori B, C i D Klasifikacije djelatnosti 2010), kao i dijelove privrednih društava (KAU) koji obavljaju industrijsku proizvodnju. Iz okvira su isključena preduzeća čiji je promet jednak nuli.

Pokrivena geografska oblast: teritorija države Crne Gore.

Definicije osnovnih obilježja – indikatora

Cijena industrijskog proizvoda iz uvoza predstavlja cijenu po jedinici mjere (npr. kg, komad, litra) za reprezentativni industrijski proizvod uvezen iz inostranstva, iskazanu bez PDV-a i drugih domaćih poreza. Cijena se odnosi na ugovorenu ili fakturisanu cijenu u referentnom mjesecu, uz nepromijenjene karakteristike proizvoda.

Reprezentativni proizvod iz uvoza je proizvod izabran za praćenje promjena cijena, definisan šifrom i nazivom prema važećoj nomenklaturi industrijskih proizvoda, jedinicom mjere, zemljom porijekla i osnovnim karakteristikama kvaliteta. Za svaki reprezentativni proizvod cijena se prati kontinuirano kroz vrijeme.

Indeksi cijena industrijskih proizvoda iz uvoza mjere prosječne mjesečne promjene cijena industrijskih proizvoda koji se uvoze iz inostranstva. Indeksi se izračunavaju primjenom Laspeyres-ove formule, pri čemu se kao ponderi koriste strukture uvoza iz baznog perioda.

Obračun indeksa cijena vrši se u dva koraka. U prvom koraku izračunavaju se indeksi cijena na nivou reprezentativnih proizvoda i grupa proizvoda. U drugom koraku, na osnovu odgovarajućih pondera, izračunavaju se agregatni indeksi cijena na nivou grana, oblasti i ukupne industrije, kao i po sektorima Klasifikacije djelatnosti.

Indeksi cijena industrijskih proizvoda iz uvoza objavljuju se kao mjesečni indeksi i služe za praćenje inflatornih pritisaka iz inostranstva, deflacioniranje vrijednosnih agregata i analizu kretanja cijena u industriji.

Usaglašenost sa međunarodnim standardima i preporukama

Istraživanje o industrijskoj proizvodnji i prometu je usklađeno sa [Regulativom EU br. 2019/2152, Klasifikacijom djelatnosti KD 2010](#), kao i sa EU metodološkim smjernicama [European business statistics methodological manual for short-term business statistics](#) i [European business statistics compilers' manual for short-term business statistics](#).

Povjerljivost podataka

Podaci dobijeni od izvještajnih jedinica predstavljaju službenu tajnu i koriste se isključivo u statističke svrhe i ne mogu se objavljivati niti stavljati na raspolaganje bilo kom korisniku. Rezultati istraživanja se objavljuju na agregiranom nivou i u potpunosti je obezbijeđena tajnost individualnih podataka.

Organizacija istraživanja

U skladu sa Planom i Programom statističkih istraživanja, organizacija istraživanja se odnosi na pripremu upitnika i uputstava izvještajnim jedinicama, prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka.

Diseminacija

Indeksi industrijske proizvodnje i prometa objavljuju se shodno [Kalendaru objavljivanja statističkih podataka](#) u [Kvartalnom saopštenju o indeksu uvoznih cijena](#), [Mjesečnom statističkom pregledu](#), [Statističkom godišnjaku](#) i publikaciji [Crna Gora u brojkama](#) na sajtu Uprave za statistiku.

Revizija podataka

Uprava za statistiku je usvojila [Politiku revizije](#) i ista je dostupna na web sajtu. U ovom istraživanju se koriste redovne revizije. Velike i neplanirane revizije se koriste samo u posebnim slučajevima definisanim politikom revizije.

Broj: 22-041/25-4881/1

Podgorica, 23. 12. 2025. godine